

Using Station Technique at Teaching Turkish as a Foreign Language

Bilal Ferhat Karadağ, Erzincan Binali Yıldırım University, 0000-0002-5301-2860

Abstract

Since the early days of language teaching, researchers have been interested in how to teach the foreign language. In this direction, many methods and techniques have been tried throughout the process, and the orientations towards new methods and techniques have also continued. Today, various methods and techniques are preferred in the environments where Turkish language as a foreign language. Effective teaching of Turkish is aimed with these methods and techniques called traditional and contemporary. The station technique also stands out as one of the contemporary techniques that can be used in language teaching due to its structure. The aim of this study is to evaluate the use of station technique in teaching Turkish as a foreign language according to student' views. The study was carried out with phenomenological design within the framework of qualitative research method. The research was carried out in Erzincan province in TÖMER. Twelve foreign students studying at TÖMER attended the study. The data of the study were collected through a semi-structured interview form consisting of semi-open ended questions. The analysis of the obtained data was carried out by content analysis. In the interviews, participants were found to find the station technique to be different and useful, to improve communication between students and teachers, to contribute to the students from various angles; and students think that this technique should be used in other courses. From the results obtained, it has been proposed to increase the number of activities with station technique and enrich it with different contents to use this technique in acquiring and developing language skills.

Keywords: Station technique, teaching Turkish as a foreign language, semi-structured interview, student views.

Inönü University
Journal of the Faculty of Education
Vol 21, No 2, 2020
pp. 560-578
DOI: 10.17679/inuefd.511793

Article type:
Research article

Received : 11.01.2019
Accepted : 22.05.2020

Suggested Citation

Karadağ, B. F. (2020). Using station technique at teaching Turkish as a foreign language, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 21(2), 560-578. DOI: 10.17679/inuefd.511793

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Today, various methods and techniques are used in teaching Turkish as a foreign language. These methods and techniques are also used in Turkey as well as all over the world at different times and in different ways and continues to be used. Especially, it is important to prefer different methods and techniques in teaching Turkish during the courses, which became more systematic as days pass, as a foreign language. This is because different activities are needed in order for the students to develop four basic language skills and to give priority to the communicative dimension of the language. As Karadağ (2017) stated, while teaching Turkish as a foreign language and trying to improve basic language skills, a variety of methods, techniques and activities are needed. Station technique is seen as a contemporary technique which can be used in teaching Turkish as a foreign language because it is a student centered technique as well as positively affecting the attitude of the learners.

There is no previous study to evaluate the use of station technology in teaching Turkish as a foreign language by the opinions of students. It is therefore important to determine how much the station technique is useful in learning environment or how it responds to the students rather than the theoretical part of the work. This study differs from other studies in that it is an effort to determine how the application of the station technique to the lessons in which Turkish is taught as a foreign language finds a response in the students; at the same time, the fact that there is no previous work on station technique in teaching Turkish as a foreign language.

Purpose

With the feedback from the students, it will be possible to determine what kind of portraits will emerge when the station technique is used in teaching Turkish as a foreign language. Thus, an idea will be able to be provided about student opinions for the educators who are considering to use this technique. Contribution of the work to the field is thought to be the result of this. For this purpose, it was aimed to evaluate the use of station technique in teaching Turkish as a foreign language by the student opinions. In this context, an attempt was made to answer the question of how student opinions are used for the use of station technique in lessons.

Method

This research has been carried out with phenomenological design within the framework of qualitative research methodology. When the phenomenological pattern was chosen as the study pattern, it has been effective to instruct students by using station technique for eight weeks and to learn what their views have been in order to reveal the experiences of the students on this eight-week process. Participants of the study have been selected according to the sample of the easily accessible case, one of the purposeful sampling types. The study group of the study consists of 12 foreign students studying Turkish at TÖMER. Participants came to the country in order to study in Turkey, yet they could not receive the C1 certificate they still get Turkish language education at TÖMER. Participants' ages ranged from eighteen to twenty-six. In this study, interviewing was preferred as a data collection tool. Semi-structured interviews were used because of the attempt to identify student opinions on the use of the station technique in the process of teaching Turkish as a foreign language. The flexibility of the semi-structured opinion was used and the questions were rearranged according to the participants' answers. Later on, the interviews were recorded with voice recorder with the permission of the participants as it both prevented the loss of the data and allowed access to the interview data again. The length of interviews with the participants ranged from twenty to twenty-six minutes. A semi-structured interview form consisting of semi-open ended questions was used to collect the data. The analysis of the research data was carried out by content analysis. During this analysis, the data set was read many times and significant dimensions were determined. As a result of this, certain codes have been produced and the meaningful parts of the data have been named according to the revealed meaning.

Findings

In the study, it was aimed to evaluate the use of station technique in teaching Turkish as a foreign language by student opinions. According to the results obtained from the study data prepared based on the participant expressions, the students have found the technique different, entertaining, and interesting from the

applications in other courses, since it allows activities outside the course book, provides free thinking and free writing, and allows for different sitting arrangement and to write in different topics.

Discussion & Conclusion

There are other studies in which similar results are obtained when literature is examined (Genç, 2013). Genç (2013) has included several learning stations in his study which aims to identify the opinions of teacher candidates for the use of station technology in environmental education. According to the results of the research that the students were trying to reflect their knowledge, emotions and thoughts about the environment, it is concluded that the station technique has interesting, instructive and interesting characteristics to the course. Therefore, this result supports the fun and interesting result of this research. As it is seen, the station technique is considered suitable for various courses because it increases the attendance of the students to the lesson and makes the lesson interesting while teaching.

Participants have shown that the situations they most like in station technique are to write freely and in different ways, to complete a job that is left unfinished, in other words to complete the pieces, and to exchange the ideas can take place. In other words, the effort to reach the whole which is the inherent nature of the station technique and while doing so, the fact that they can communicate with each other and they are not subject to any limitations in terms of the content of the subjects have been the ones of their most likelihood parts of the technique. It is thought that students should use the station technique when they need to work in a tight communication environment and to socialize. Because the nature of the technique, which is inherent in the technique, gives the students the opportunity to strengthen their communication and socialize among themselves.

Participants did not specify any element as a dislike in the station technique. Only one participant stated that he was not taken seriously by his friend and his sayings was not passed on paper; and he realized that he never experienced such a negativity by emphasizing that this happened only once. Other participants have reported that there is nothing they do not like, and on the contrary they are very happy to be involved in this technique. However, in different researches it was determined that some negativities occurred during the application of the station technique. Therefore, when the station technique is applied, it is revealed that different negativities may be experienced in different environments.

Participants indicated that the station technique contributed to the development of vocabulary, writing, self-confidence, meaningful sentences and the development of imagination. In other words, the participants stated that the station technique benefited them from various angles and facilitated their work in the language learning process. When assessed from this aspect, it can be considered that the station technique should be utilized in order to provide the criterias that was claimed when the course needs to be shaped according to student opinions. Thus, when the technique is applied, it is considered that the students can learn and have fun. Finally, participants noted that the station technique should be used in the following lessons. This is based on the premise that the station technique advances speech and writing, improves imagination, allows foreign learners to coalesce and prepares the basis for learning new words. It is understood from the participants' view that the station technique is a technique that should be used in future lessons in terms of improving the writing and speaking skills in terms of content, but also to improve the imagination and facilitate the learning of new words. When the opinions of foreign students participating in the survey are taken into consideration, the following suggestions can be presented:

- The number of events made with the station technique should be increased and enriched with different contents.
- This technique can be used to acquire and develop language skills.
- This technique can be used at the beginning of the education period to ensure that students are able to converge and communicate more easily.
- As the students need to use new words at writing activities, station technique can be used in effective word teaching.
- This technique may be used for the seating arrangement where the conventional seating arrangement needs to be changed.

İstasyon Tekniğinin Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanımı

Bilal Ferhat Karadağ, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, 0000-0002-5301-2860

Öz

Dil öğretiminin gerçekleştirildiği ilk zamanlarından beri yabancı dil öğretiminin nasıl olması gerektiği araştırmacıların üzerinde durduğu bir konu olmuştur. Bu doğrultuda süreç boyunca birçok yöntem ve teknik denenmiş, ayrıca ihtiyaca göre yeni yöntem ve tekniklere yönelimler de devam etmiştir. Günümüzde de Türkçenin yabancı dil olarak öğretildiği ortamlarda çeşitli yöntem ve teknikler tercih edilmektedir. Geleneksel ve çağdaş diye nitelenen bu yöntem ve tekniklerle Türkçenin etkili bir şekilde öğretimi hedeflenmektedir. İstasyon tekniği de yapısı itibarıyla dil öğretiminde kullanılabilecek çağdaş tekniklerden biri olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde istasyon tekniğinin kullanımını öğrenci görüşlerine göre değerlendirmektir. Çalışma nitel araştırma yöntemi çerçevesinde fenomenolojik desenle gerçekleştirilmiştir. Araştırma, Erzincan ilinde Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya bu TÖMER'de öğrenim görmekte olan on iki yabancı öğrenci katılmıştır. Araştırmanın verileri yarı açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizi içerik analiziyle gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmelerde katılımcıların istasyon tekniğini farklı ve faydalı buldukları, öğrenciler ve öğretmenler arasında iletişimi artırdığı, çeşitli açılardan öğrencilere katkılarda bulunduğu, öğrencilerin bu tekniğin diğer derslerde de kullanılması düşüncesine sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlardan yola çıkarak, istasyon tekniğiyle yapılan etkinliklerin sayısının artırılması ve farklı içeriklerle zenginleştirilmesi, dil becerilerinin kazandırılmasında ve geliştirilmesinde bu teknikten faydalanılması önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İstasyon tekniği, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, yarı yapılandırılmış görüşme, öğrenci görüşleri.

İnönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 21, Sayı 2, 2020
ss. 560-578
DOI: 10.17679/inuefd.511793

Makale türü:
Araştırma makalesi

Gönderim Tarihi : 11.01.2019
Kabul Tarihi : 22.05.2020

Önerilen Atıf

Karadağ, B. F. (2020). İstasyon tekniğinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanımı. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 560-578. DOI: 10.17679/inuefd.511793

GİRİŞ

Köksal ve Varışoğlu (2014), dil eğitimcilerinin geçmişten günümüze kadar üzerinde önemle durdukları sorunların başında dil öğretiminin nasıl gerçekleştirileceği probleminin geldiğini belirtmektedirler. Uygulanmaya çalışılan yöntem ve tekniklerin bazıları öğretmen merkezli iken bazıları ise öğrenciyi merkeze alan ve onları öğrenme süreçlerinde aktif konuma getiren uygulamalara yer veren yöntem ve tekniklerdir. Geleneksel yöntem ve tekniklerin kullanıldığı öğretim süreçleri, daha çok belirli kalıpların öğretimi ve öğrencinin pasif durumda kaldığı anlatım yöntemleriyle ilerlemektedir. Oysa Maden ve Durukan'ın (2010) da belirttiği gibi öğrencilerin derse olan tutumları ile elde ettikleri başarıları arasında olumlu anlamda bir ilişki bulunmaktadır. Eğer derslerde öğretmen merkezli yöntem ve teknikler çok fazla tercih edilirse öğrencinin derse olan tutumu olumsuz olabilmekte ve bu da beraberinde öğrenme sürecinde tam anlamıyla başarının yakalanamaması problemini getirmektedir. Bu sorunu aşabilmek için de öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerin kullanılması gerekmektedir. Yaylı (2008), yapısal-durumsal programların beklentileri karşılayamaması üzerine, dil öğretiminin daha çok işlevsel ve kavramsal bir programa dayanması gerektiği fikrinin ortaya çıktığını; yani dil öğretimi yapılırken dil bilgisi kurallarından ziyade günlük iletişim dilinin önemli hale geldiğini belirtmektedir. Bunun sonucunda da daha çağdaş denilebilecek öğrenci merkezli yöntem ve teknikler tercih edilmeye başlanmıştır. Bu yöntem ve teknikler dilin iletişimsel boyutunu ön plana çıkarırken aynı zamanda öğrencilerin duygu ve düşüncelerini güzel bir şekilde ifade edebilmesini ve sınıf içi etkinliklere katılımlarının artmasını sağlamıştır. Bu öğretim yöntem ve teknikleri öğrenciyi merkeze alarak kullanıldığında yabancı dil öğretimini de kolaylaştırmaktadır. Öğrenci ders içerisinde ne kadar aktif olursa öğrenmek istediği hedef dile yönelik o kadar olumlu tutum geliştirebilmektedir. Çünkü Kara'nın (2010) da ifade ettiği üzere yabancı dil öğretimi, sadece öğrenciyi merkeze alan yöntem ve teknikler kullanıldığında ve uygun teknolojiler ile de desteklendiğinde etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir.

"Dil öğretiminde yöntem daima gündemde tutulması gereken bir konudur" (Yakar ve Yılmaz, 2016: 266). Özellikle gün geçtikçe daha sistematik bir hale gelen Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde farklı yöntem ve tekniklerin derslerde tercih edilmesi önem arz etmektedir. Nitekim öğrencilerin dört temel dil becerilerinin geliştirebilmesi ve dilin iletişimsel boyutunu ön plana çıkarabilmek için farklı etkinliklere ihtiyaç duyulmaktadır. Karadağ'ın (2017) da belirttiği gibi yabancı dil olarak Türkçe öğretirken ve temel dil becerilerini geliştirmeye çalışırken çeşitli yöntem, teknik ve etkinliklere gereksinim duyulmaktadır. İstasyon tekniği de gerek öğrenci merkezli bir teknik olması gerekse de öğrencinin derse olan tutumunu olumlu etkilemesi yönüyle Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılabilir çağdaş bir teknik olarak görülmektedir.

Manuel (1974) istasyon tekniğini, öğrencilerin belirli bir hedefe ulaşabilmesi için mantıksal bir düzenle oluşturulmuş komutların verildiği ve değerlendirme işleminin şeffaf bir şekilde yapıldığı teknik olarak açıklamıştır. İstasyon tekniği, öğrencilerin belirli gruplara ayrılarak önceden belirlenmiş istasyonlarda eş zamanlı çalıştıkları ve bir önceki gruptan yarım kalan işi devam ettirdikleri bir uygulamadır. "İşbirlikli, çoklu zekâ ve yapılandırmacı/oluşturmacı öğrenme yaklaşımlarından faydalanarak; öğrencilerin öğrenme süreci boyunca aktif olmalarını sağlayan, onların kendi öğrenmelerini gerçekleştirmelerine olanak sağlayan ve öğrencilerin işbirlikli gruplar halinde tüm zekâ alanlarına hitap edecek etkinlikleri yapmalarına fırsatlar sunan bir çağdaş öğrenme yaklaşımıdır" (Benek, 2012: 8). Greogory ve Hammerman'ın (2008) belirttiği üzere her istasyon merkezi çeşitli öğrenme materyalleriyle donatılmıştır ve bu merkezler bir veya birden fazla olabilir. Bahsi geçen bu istasyon merkezlerinde yazı oluşturma, öykü, materyal hazırlama gibi çeşitli etkinlikler yaptırılır. Tüm grupların ayrı ayrı her istasyonu dolaştığı teknikte, yapılan işler en sonunda bir araya getirilir ve oluşturulan ürün bütüncül bir şekilde değerlendirilir. Böylelikle ortaya çıkan üründe tüm katılımcıların ve grupların ortak katkısı olur. Uzun yıllardan beri kullanılan istasyon tekniğinde amaç, öğrencilere üst düzey davranışlar kazandırmaktır. Böylelikle Güç, Korkmaz, Çakır ve Bacanak'ın (2016) ifade ettiği üzere öğrencilerin, istasyon tekniğinde bulunan türlü etkinlik uygulamalarıyla birlikte yaratıcılıkları gelişmekte, takım farkındalığı oluşmakta, görev dağılımı, dayanışma, yardımlaşma ve sorumluluk alma duyguları gelişmektedir. Bu tekniğin gerçekleştirilmesi esnasında gerek öğrencilerin başarı düzeyi gerekse de dersin kazanımları göz önünde bulundurulmaktadır. Düzeye uygun olmayan istasyon etkinlikleri, gereksiz çabalara ve vakit kaybına neden olmaktadır. Dolayısıyla etkinliğe geçmeden önce iyi bir planlama ve görev dağılımına ihtiyaç duyulmaktadır. Öğretmenler, istasyonları hazırlarken gerçekleştirilecek çalışmaya uygun planlama yapmalı ve görev dağılımını iyi belirlemelidir. Bununla beraber tekniğin uygulanması sürecinde kaç öğretmenin görev alacağına karar vermelidir. Genellikle istasyon tekniğinde bir öğretmen görev almakla birlikte bazen iki öğretmenin görev aldığı çalışmalar da olmaktadır (Goodman, Martin ve Williams, 2002).

İstasyon tekniği, bireylerin saklı yeteneklerini gün yüzüne çıkarma, iletişim ortamını artırma, grupta yer alan kişilerin birbirini daha yakından tanması ve en önemlisi bireylerin bir iş birliği içerisinde çalışabilme gibi yeteneklerini geliştirmektedir. Bottini ve Grossman (2005) da teknik içerisinde yer alan öğrenme

merkezlerinin bireylerin öğrenmeye odaklanarak seçim yapabilme ve diğer insanlarla birlikte çalışabilme fırsatlarını sunduğunu belirtmektedir. Her konuda veya her gruba uygulanabilen bu tekniğin uygulanabilmesi için çeşitli aşamalara ihtiyaç duyulmaktadır. Çünkü öğrenme merkezlerinin oluşturulması ve öğrencilere etkinliklerin verilmesi tek başına yeterli değildir. İlk olarak "hazırlık aşamasında etkinlikler tasarlanarak ders planları oluşturulur ve araç-gereçler hazırlanır. İstasyon tekniği ancak doğru ve dikkatli yapılmış planlar ile etkili olabilir aksi halde sınıfta kargaşa ortamı yaratmaktan öteye gidemez." (Güneş, 2009: 9). Bunlara ek olarak gruplar ve etkinlikler için süre belirlenir. Daha sonra ise uygulama ve değerlendirme aşamalarına geçilmektedir. Fakat bu aşamalar da en az hazırlık aşaması kadar önemlidir.

Güneş (2009), istasyon tekniğinin aşamalarını başlıklar altında inceleyerek her bir başlık altında neler yapılması gerektiğini belirtmiştir. Ona göre ilk olarak istasyonun hedefleri belirlenmelidir. Teknikte öğrencilerin kendi kendilerine öğrenmeleri hedeflendiği için öğrencilerin hedeften haberdar olmaları gerektiğini vurgulamaktadır. Daha sonra ise istasyon planları ve etkinlikler aşamasına geçilmektedir. Bu aşamada öğrenci merkezli etkinliklerin tercih edilerek öğrencilerin belirlenen hedef ve davranışlara ulaşabilmelerinin sağlanması gerektiğini belirtmektedir. Güneş (2009), bu aşamadan sonra istasyonlarda kullanılan araç ve gereçler safhasına geçilerek öğrenme merkezlerindeki araç ve gereçlerin, öğrencilerin ortak bir şekilde kullanılmasına imkân verecek şekilde tasarlanması gerektiğini ifade etmektedir. Ayrıca bu araç ve gereçlerin öğrencilerin etkili bir biçimde öğrenmesine yardımcı olması gerektiğini bildirmektedir. Bir sonraki aşama olan zaman kısmında ise net olarak çalışma için bir süre belirlenemeyeceğini ve öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre bu sürenin değişebileceğini ifade etmektedir. İstasyonlarda grupların belirlenmesi kısmında ise ilgili konuyu öğrenmiş olan ve bu konu hakkında daha çok bilgi isteyen veya konu hakkında daha fazla alıştırmaya ve tekrara ihtiyaç duyan kişilerden seçilebileceğini aktarmaktadır. Son aşama olan istasyonların değerlendirilmesi safhasında ise öğrencilerin öz değerlendirme yapabileceklerini veya her etkinlik için çalışma kâğıtları oluşturarak öğrencilerin bunları doldurabileceğini aktarmaktadır.

İstasyon tekniği, başka bir özelliği olarak yapılandırmacı eğitim yaklaşımına da uygun bir nitelik taşımaktadır. Çünkü öğrenme ortamlarında kayda değer bir eğitimin gerçekleştirilebilmesi için yapılandırmacı eğitim yaklaşımına uygun strateji, yöntem ve tekniklerin tercih edilmesi önemli olarak görülmektedir (Ocak, 2008). İstasyon tekniği de işbirlikli öğrenme yöntemi içerisinde yer alıp bu yöntemin nitelikleri olan birlikte çalışma, rekabet etmeme, bireysel değerlendirilebilirlik, grup ödülü ve ortak başarı gibi özellikleri içermektedir. Bu durumdan dolayı yapılandırmacı eğitim anlayışının etkili olduğu öğrenme ortamlarında istasyon tekniğinden faydalanılması, öğrencilerin birlikte çalışarak ve birlikte öğrenerek hedeflenen davranışlara ulaşmalarını sağlamada yardımcı olmaktadır. Bunun için yapılandırmacı eğitimini sınıfında uygulayan öğretmen, sınıfta kullanacağı tekniği iyi bilmeli ve uygulama öncesinde katılımcı sayısını, konuyu ve ders süresini dikkate alarak süreç için iyi bir planlama yapmalıdır (Aydede, Çağlayan, Matyar ve Gülnaz, 2006). Böylelikle tekniğin aşamaları daha verimli bir şekilde uygulanabilmekte ve gerekli hazırlıklar yapılarak belirlenen hedef ve davranışlara daha rahat bir biçimde ulaşabilmektedir. Çünkü bu teknikte, belirlenen hedeflere ulaşabilmek ve bu hedeflere ulaşmaya yardımcı olabilecek materyallerin niteliği ve türleri öğrencilerin bilişsel gelişimini artırmakta ve gerçekleştirilen öğretimin niteliğini göstermektedir.

İstasyon tekniğinin farklı araştırmalarda çeşitli özelliklerinden söz edilmiştir. Fakat bunları genel bir çerçevede içinde göstermesi dolayısıyla Demirörs'ün (2007) çalışmasına bakmakta fayda vardır. Demirörs'ün, Rauer-Salzenberg'den (2000) aktardığına göre istasyon tekniğinin özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

- Öğrencilerden her biri kendisi için en uygun öğrenme yolunu keşfeder.
- Her bir öğrenci öğrenme sürecinde kendi stiline uygun bir hızda çalışır.
- Öğrenme istasyonları sayesinde öğrenci, kendini yönlendirme için alıştırmaya fırsatı bulur ve bu çalışmalar kişinin özgüveninin artmasına katkıda bulunur.
- Öğrenci merkezli bir etkinlik olduğu için öğretmen ders içi gözlem açısından daha fazla şans bulur.
- Öğretmenin buradaki görevi öğrencilere rehberlik etmektir.
- İstasyonlarda yer alan malzeme veya görevler, öğrencilerin aktif bir uygulama alanına kavuşmasına imkân verir. Bu malzemelerin sınıf sayısı kadar olmasına gerek yoktur. Sadece bir adet olması yeterlidir.
- Öğrenme istasyonlarında, devamlı bir şekilde içeriksel-tematik bağlantı mevcuttur.
- Öğrenme istasyonları, ders planlaması ve dersin organizasyonunda öğrencilerin çeşitli biçimlerde aktif katılımını sağlar.

Tay (2008), istasyon tekniğinin güçlü yönlerinin olduğu kadar zayıf yönlerinin de mevcut olduğunu belirtir. Yapısı itibarıyla hareketli bir teknik olduğu için kalabalık sınıflarda gerçekleştirilmesi zor olabilmektedir. Bu zorluğu aşmanın yolu ise öğretmenin kalabalık sınıflarda sınıfın yarısını gözlemci yapmasıdır. Bir diğer zorluk ise öğrencinin bu etkinlikte yer almaya ne kadar gönüllü olduğudur. Bazı öğrenciler bireysel çalışmayı

sevdikleri ve böylelikle daha başarılı oldukları için grup çalışmalarında bulunmak istemeyebilmektedirler. Demirörs'ün (2007) belirttiği gibi öğrencilere yönergeler düzgün bir şekilde verilmez ve bu süreçte neler yapacakları açıklanmazsa, etkinlik içinden çıkılmaz hale gelip kargaşaya dönüşebilir. İstasyon tekniğinin bir diğer zayıf yönü ise çok fazla zaman ve çaba istemesidir. Eğer yeterli ders süresi yoksa etkinlik amacına ulaşamayabilir. Ayrıca etkinliğin başarıya ulaşması için grup olarak emek vermek gerektiğinden bazı öğrenciler sorumluluk almayabilirler. Bu da hedeflenen noktaya ulaşmada teklemelerin yaşanmasına sebep olabilmektedir.

İstasyon tekniğinin derslerde kullanımıyla ilgili olarak alanyazında çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Bunlar arasında Maden ve Durukan'ın (2010) çalışmasına değinmek gerekir. Maden ve Durukan, istasyon tekniğinin, yaratıcı yazma becerileri ve Türkçe dersine ilişkin tutum üzerinde geleneksel yöntem ve tekniklere göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşmış ve dil öğretimi alanında kullanımının faydalı olacağını belirtmiştir. Benek ve Kocakaya (2012) ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin istasyonlarda öğrenme tekniğine yönelik algılarını belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada, öğrencilerin istasyon tekniğini faydalı buldukları, bu etkinliklere katılmaktan büyük keyif aldıkları ve istasyon tekniğinin eğitimdeki kaliteyi artırdığı yönündeki düşüncelerine ulaşmışlardır. Alacapınar (2009) ise istasyon tekniğinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerine duyuşsal alanda hangi katkılarda bulunduğu ve öğrencilerde bilişsel, devinişsel davranış bağlamında nasıl değışiklikler meydana getirdiğini saptamak amacıyla yaptığı çalışmada, bu tekniğin öğrencinin yaratıcılığını artırdığını, üst düzey bilgi ve duygu katkısı olduğunu, ortaklaşa çalışmayı ve işbirliğini geliştirdiğini, yarım kalan bir işi devam ettirmenin mutluluğunu ve arkadaşlar arasında güven ve dostluğu sağladığı sonucuna ulaşmıştır.

Alanyazından da anlaşılacağı üzere Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde istasyon tekniğinin kullanımını öğrenci görüşleriyle değerlendirmek amacıyla daha önceden yapılmış bir çalışma bulunmamaktadır. Dolayısıyla işin teorik kısmından ziyade istasyon tekniğinin öğrenme ortamında ne derecede faydalı olduğu veya öğrencilerde nasıl karşılık bulunduğunu belirlemek önemlidir. Bu çalışmayı diğer çalışmalardan farklı kılan özelliği de istasyon tekniğinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretildiği derslerde uygulanmasının öğrencilerde nasıl bir karşılık bulunduğunu belirleme çabası; aynı zamanda Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde istasyon tekniğiyle ilgili daha önceden yapılmış herhangi bir çalışmanın bulunmamasıdır. Öğrencilerden alınan dönütlerle, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde istasyon tekniği kullanıldığında nasıl bir portrenin ortaya çıkacağı belirlenebilecektir. Böylelikle derslerinde istasyon tekniğini kullanmayı düşünen eğitimcilere öğrenci görüşleriyle ilgili bir fikir sunulabilecektir. Çalışmanın alana katkısının da bu kazanım olduğu düşünülmektedir. Bu amaçla çalışmada, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde istasyon tekniğinin kullanımını öğrenci görüşleriyle değerlendirmek amaçlanmıştır. Bu bağlamda istasyon tekniğinin derslerde kullanımına yönelik olarak öğrenci görüşlerinin nasıl olduğu sorusu yanıtlanmaya çalışılmıştır.

YÖNTEM

Çalışmanın Deseni

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemi çerçevesinde fenomenolojik desenle gerçekleştirilmiştir. "İnsanların yaşanmış deneyimlerine odaklanan fenomenolojik araştırmada (Merriam, 2013: 24), "insanların bir fenomeni nasıl algıladıkları, nasıl betimledikleri, hakkında ne hissettikleri, nasıl yargıladıkları, nasıl anımsadıkları, nasıl anlamlandırdıkları ve diğerleri ile onun hakkında nasıl konuştuklarına dikkat edilmektedir" (Patton, 2014: 104). Araştırma deseni olarak fenomenolojik desenin seçilmesinde, öğrencilerle sekiz hafta boyunca istasyon tekniği kullanılarak ders işlenmesi ve bu sekiz haftalık sürece dair öğrencilerin deneyimlerini ortaya çıkarmak için onların görüşlerinin ne olduğunun öğrenilmesi çabası etkili olmuştur. Ayrıca çalışmanın öğrenci görüşlerine göre şekillendirilmesi de amaç olduğu için fenomenolojik desen seçilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın katılımcıları, amaçlı örnekleme türlerinden biri olan kolay ulaşılabilir durum örneklemesine göre belirlenmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2011), bu örnekleme türünün, araştırmaya pratiklik ve hız kazandırmasının yanında kolay erişilebilir durum örnekleme olması ve araştırmacının geri kalan örnekleme türlerini tercih etme imkânının bulunmadığı zamanlarda kullanıldığını belirttiği için araştırmada bu örnekleme türü tercih edilmiştir. Ayrıca araştırmanın gerçekleştirileceği şehirde sistemli bir şekilde Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten başka kurumun bulunmaması da bu örnekleme türünün seçilmesinde etkili olmuştur. Araştırmanın çalışma grubu, Erzincan Üniversitesi bünyesinde bulunan TÖMER kurumunda Türkçe öğrenmekte olan 12 yabancı uyruklu öğrenciden oluşmaktadır. Katılımcılar Türkiye'de eğitim görmek amacıyla ülkeye gelmiş ve henüz C1 sertifikasını alamadıkları için TÖMER'de Türkçe öğrenimi görmektedirler. On iki katılımcı da erkek olup yaşları on sekiz ve yirmi altı arasında değışmektedir. Katılımcılar TÖMER bünyesinde haftada 30 saat Türkçe öğrenimi görmektedirler.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme tercih edilmiştir. Anagün (2008), görüşme yoluyla dışarıdan görülebilen davranışlara içeriden bir yaklaşım geliştirilebileceği gibi, bununla beraber doğrudan gözlem şansı bulunmayan bilgilere de erişebilme fırsatı elde edilebildiğini belirtmektedir. İstasyon tekniğinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde kullanılmasına yönelik öğrenci görüşleri saptanmaya çalışıldığı için görüşme türlerinden yarı yapılandırılmış görüşme kullanılmıştır. Gürbüz ve Şahin (2012), bu görüşme türünün, araştırma yapan kişiye hem görüşme yönergesi boyunca ilerlemeye hem de ihtiyaç halinde derinlemesine gidebilmesine imkân tanıdığını ifade etmektedirler. Bu çalışmada da yarı yapılandırılmış görüşmenin esnekliğinden faydalanılmış ve katılımcıların cevaplarına göre sorular yeniden düzenlenmiştir. Daha sonra ise hem veri kaybını önlemek hem de görüşme verilerine tekrar ulaşma imkânı sağladığı için katılımcıların da izniyle görüşmeler ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Katılımcılarla yapılan görüşme süreleri yirmi üç ile yirmi altı dakika arasında değişmektedir.

Verileri toplayabilmek için yarı açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu süreç içerisinde tercih edilmiştir. Bu formda araştırmacı, çalışma konusu bağlamında sorularını hazırlamış ve "belli bir plan hazırlamış olsa da görüşmenin gidişatına göre sorularını değiştirebilmekte, araştırmacının ana gidişatına bağlı olmak kaydıyla içeriğinde değişikliklere giderek görüşmede, görüşülen kişilere açık uçlu sorular yöneltebilir. Araştırmacı görüşülen kişilerden gelen cevaplara göre görüşme sorularında hatta araştırma konusunda yenilemeye gidebilir" (Güler, Halıcıoğlu ve Taşgın, 2013: 113). Form hazırlanırken ilgili alanyazın taranmış ve formda yer alması gerektiği düşünülen sorular için altyapı oluşturulmuştur. Daha sonra forma son şeklini vermek için nitel araştırma uzmanı görüşüne başvurulmuş ve aynı zamanda formun pilot uygulaması yapılmıştır. Uzman görüşü ve pilot uygulama sonucunda formda çeşitli değişiklikler yapılmasına karar verilmiştir. Buna göre ilgili formun dört ve beşinci sorularında herhangi bir değişiklik yapılmazken, kalan sorularda ufak düzeltmeler gerçekleştirilmiştir. Örneğin formun ikinci sorusu olan "Türkçe derslerinizde istasyon tekniğinin, daha önceki derslerde yaptığınız uygulamalardan farklı yanları var mı? Varsa bunlar nelerdir?" sorusu, "Türkçe derslerinizde istasyon tekniğinin, daha önceki derslerde yaptığınız uygulamalardan farklı yanları var mı? Varsa bunlar nelerdir? Açıklayınız." şeklinde düzenlenmiştir. Bununla beraber nitel araştırma uzmanının görüşü doğrultusunda forma fazladan bir soru daha eklenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizi içerik analiziyle gerçekleştirilmiştir. Yıldırım ve Şimşek'in (2011) belirttiği üzere içerik analizinde asıl yapılan işlem, birbiriyle ilgili verileri belirli kavramlar ve temalar etrafında toplama ve bu kavram ve temaları anlaşılabilir bir biçimde düzene koyarak yorumlamaktır. İçerik analizi ile araştırma boyunca elde edilen verilerin kavramlar ve çeşitli temalar aracılığıyla yorumlanması hedeflenmektedir. Veri seti herhangi bir başlığa tabi tutulmadan analiz edildiği, bu analiz sonucunda yeni başlıklar oluştuğu ve bu başlıklar önceki süreçte öngörülemediği için verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Bu analiz sürecinde veri seti defalarca okunmuş ve önemli boyutları saptanmıştır. Bunun sonucunda ortaya çıkan anlama göre belirli kodlar üretilmiş ve veriler arasında yer alan anlamlı bölümlere isimler verilmiştir. Örneğin katılımcıların verdikleri cevaplar doğrultusunda 'farklı yanlar' isimli kategori türetilmiş ve bu kategorinin altına 'kitap harici uygulama, yer değiştirme, farklı konuda yazma' gibi kodlar eklenmiştir. Örnek vermek gerekirse "Biz her uygulama yaptığımızda farklı konularda yazıyorduk. Mesela bir gün dram yazıyorduk, bir gün farklı yazı yazarak uygulama yapıyorduk." cümlesi 'farklı yanlar' kategorisi altında değerlendirilmiş ve bu cümleden 'farklı konuda yazma' kodu türetilmiştir. Görüşme formundan katılımcıların görüşleri aktarılırken gerçek isimleri kullanılmamış; her bir katılımcıya takma isim verilmiştir (Behçet, Dündar, Mahmut gibi).

Geçerlik ve Güvenirlilik

Çalışmanın geçerlik ve güvenilirliğini zedeleyebilecek unsurları ortadan kaldırabilmek için araştırmacı tarafından çeşitli önlemler alınmıştır.

Çalışmada iç geçerliği sağlayabilmek için; veri toplamak gayesiyle hazırlanan görüşme formunun uygunluğunu belirlemek amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Bahsi geçen görüşme formu ile ilgili bir akademisyenin görüşleri alınmış ve çalışmaya katılan bir öğrenciyle pilot uygulama yapılarak soruları anlaşılabilirlik ve okunabilirlik açısından değerlendirmesi istenmiştir. Uzman görüşleri de temel alınarak soruların açıklığı ve uygunluğu gibi hususlar doğrultusunda form tekrar incelenmiş ve gerekli görülen yerlerde düzeltmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcılarla yapılan görüşme sürecinde her bir soruya verilen cevap katılımcılara teyit ettirilerek olası yanlış anlamaların önüne geçilmiştir. Katılımcı teyidinde transkript işleminden sonra da başvurulmuştur. Etkinlikler boyunca katılımcılarla aynı ortam paylaşarak onların güveni kazanılmış ve böylelikle uzun süreli etkileşim gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin süresi yaklaşık olarak yirmi üç ile yirmi altı dakika arasında sürmüştür. Katılımcıların ilettikleri cevaplar bulgular bölümünde doğrudan alıntılar

yoluyla sunulmuştur. Doğrudan alıntılar gerçekleştirilirken cümlelerde herhangi bir düzeltme yapılmamış ve yabancı uyruklu katılımcı görüşünü nasıl bildirdiyse aynen o şekilde alıntıya başvurulmuştur.

Dış geçerliği sağlayabilmek için ise; araştırmanın yöntemi, veri toplama araçları, çalışma grubu, verilerin toplanması süreci, verilerin analizi ve bulguların nasıl incelendiği ayrıntılı olarak aktarılmıştır. Bununla beraber çalışmanın amacına katkı sağlaması için amaçlı örnekleme başvurularak katılımcılar uygun bireylerden seçilmiştir. Dış geçerliği sınırlayıcı bir etken olarak çalışma grubunun on iki kişiden oluşması gösterilebilir.

Araştırmanın bulguları herhangi bir yorum yapmaksızın okuyucuya sunulmuş ve veri kaybının önüne geçebilmek için ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Bu durumun da araştırmanın iç güvenilirliğini yani tutarlılığını artırıcı bir etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. Son olarak ise veriler sonuç kısmında, benzer araştırmalar aracılığıyla benzerlikleri ve farklılıkları açısından uygun şekilde tartışılmıştır.

BULGULAR

Kategoriler altında, katılımcıların açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlara göre kodlar meydana getirilmiş ve aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir. Birkaç soruda katılımcıların belirtmiş oldukları düşünceler diğer soruları da kapsadığı için benzer kodlar kullanılmıştır. Bulgular verilerin analizi sırasında oluşan kategorilere göre detaylı bir biçimde ayrı ayrı incelenmiştir.

Tablo 1

İstasyon Tekniği İle Önceden Ders Yapılıp Yapılmadığına İlişkin Katılımcı Görüşleri

Kodlar	Katılımcı											
	Dündar	Behçet	Mahmut	Ahmet	Mehmet	Kemal	Mücahit	Oğuz	Osman	Hasan	Fatih	Aziz
Önceden uygulama yok	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
İlk kez TÖMER	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Tablo 1 incelendiğinde tüm katılımcıların soruya aynı doğrultuda cevap verdikleri görülmektedir. Buna göre hiçbir katılımcı istasyon tekniğiyle daha önce ders uygulaması yapmamış ve ilk uygulamalarını hepsi TÖMER’de gerçekleştirmiştir. Bununla ilgili olarak Dündar “Önce bu gibi uygulama yapmadık. Sadece kitaptan dersler yaptık. İlk defa TÖMER’de yaptım” ifadelerini sarf ederken diğer katılımcı Behçet ise “Önceden yapmadım. İlk olarak Türkiye’de TÖMER’de yapmıştık.” cümleleriyle onu desteklemiştir.

Tablo 2.

İstasyon Tekniğinin Uygulandığı Dersin Diğer Derslerden Farklarına İlişkin Katılımcı Görüşleri

Kodlar	Katılımcı											
	Dündar	Behçet	Mahmut	Ahmet	Mehmet	Kemal	Mücahit	Oğuz	Osman	Hasan	Fatih	Aziz
Kitap harici uygulama	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Serbest yazma	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓
Yer değiştirme	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
Farklı konuda yazma	✓	✓	✓		✓		✓	✓		✓	✓	✓
Arkadaşla konuşma		✓		✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓
Öğretmen dönütü			✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların, istasyon tekniğinin diğer derslerde yapılan uygulamalardan birçok farklı yanı olduğunu söyledikleri görülmektedir. Bu farklılıkların sırasıyla 'kitap harici uygulama', 'serbest yazma', 'yer değiştirme', 'farklı konuda yazma', 'arkadaşla konuşma', 'öğretmen dönütü' olduğu saptanmıştır. Katılımcılardan biri olan Mahmut kitap harici uygulama konusuyla ilgili olarak "Mesela biz diğer derslerimizde sadece kitaptan işliyor, kitaptan şey yapıyoruz." ve "Diğer derslerde sadece kitaptan işliyoruz ama bunda yazma etkinliği yapıyoruz." cümlelerini ilemiştir. Onunla benzer görüşleri paylaşan Ahmet ise "Diğer derslerde sadece kitaptan devam ediyorduk. İstasyonda ise farklı şeyler yapıyoruz." cümleleriyle Mahmut'u desteklemiş ve istasyon tekniğiyle işlenen dersin diğer derslere göre kitap merkezli olmadığını vurgulamıştır. Serbest yazma konusuyla ilgili olarak Mehmet "Örnektir bu uygulamalarda biz serbest iş yapıyoruz, serbest yazıyoruz. Biz serbest yazıp sonra bunu öğretmenimize gösterip onlar da yanlışlarımızı düzelterek işi bitiriyoruz." cümleleriyle tekniğin uygulanması esnasında kendilerini sınırlayacak bir unsurun bulunmadığını ve bu sayede de serbest bir şekilde çalışabildiklerini vurgulamıştır.

Katılımcıların üzerinde ortak bir görüş bildirdiği diğer farklılık ise yer değiştirme hususudur. Tekniğin doğasında yer alan bu durum ile ilgili olarak Kemal "Sıraları dolaşıyorduk hep birlikte. Diğer derslerde sadece kendi arkadaşımız ile böyle (geleneksel oturma düzenini göstererek) oturuyoruz. Sırayla değişme yok." ifadelerini kullanarak istasyon tekniğinin diğer derslerden oturma düzeniyle de farklılaştığını belirtmiştir.

Yine katılımcıların üzerinde hemfikir oldukları başka bir konu ise istasyon tekniğinin farklı konuda yazmaya olanak tanınması durumudur. Bu konuda Mücahit "Her uygulama yaptığımızda farklı konu yazıyorduk. Mesela bir gün tiyatro yazıyorduk, bir gün farklı yazı yazarak uygulama yapıyorduk." sözlerini sarf ederek istasyon tekniğinin uygulandığı derslerde farklı konularda yazı yazabildiklerini örnekleriyle açıklamıştır.

Arkadaşla konuşma cevabıyla görüş bildiren Oğuz konuyla ilgili olarak "Diğer derslerde biz birbirimizle konuşmuyorduk ama bu derste etkinliklerde birbirleriyle konuşmamız da lazımdı. Ondan sebep arkadaşlarımızla konuşuyorduk" ifadeleriyle diğer derslerde sınıf arkadaşlarıyla çok fazla konuşmazken; istasyon tekniğinin uygulandığı derslerde arkadaşlarıyla konuşmaya başladığını ve bunun diğer derslere göre bir farklılık olduğunu aktarmıştır.

Son olarak Osman, istasyon tekniğinin öğretmen dönütü bakımından diğer derslerden farklılaştığını söylemiştir. Osman, "Öğretmenimiz ile bunu okuduğumuzda nasıl, ne kadar ve nerde yanlımız var bunu biliyoruz. Bir de yanlış yaptıktan sonra düzeltme imkânımız oluyor" sözlerini belirtmiş ve öğretmenler ile etkinlik sonrası etkileşime girerek dönüt alıp, hatalarını düzeltme fırsatı bulunduğunu vurgulamıştır.

Tablo 3.

İstasyon Tekniğinin İletişimle İlişkisine Dair Katılımcı Görüşleri

Kodlar	Katılımcı											
	Dündar	Behçet	Mahmut	Ahmet	Mehmet	Kemal	Mücahit	Oğuz	Osman	Hasan	Fatih	Aziz
Fikir alışverişi	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓		✓	
Akran yardımı	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Samimi olma	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Öğretmen dönütü	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	
Öğretmenle etkileşimin artması	✓	✓		✓		✓		✓		✓		✓

Tablo 3'e bakıldığında katılımcıların üzerinde birleştikleri iki nokta 'akran yardımı' ve 'samimi olma' olurken; 'fikir alışverişi', 'öğretmen dönütü' ve 'öğretmenle etkileşimin artması' gibi hususları da iletişim açısından değerlendirmişlerdir. Örneğin fikir alışverişi durumuyla ilgili olarak Behçet "Mesela kendi cümlesinde kurduğunda biz de o kabul etse yazıyı, biz de sonra fikir ediyorduk. Bundan sonra bunu eklesek de olur mu diye kendi düşüncelerimizi de söylüyorduk." cümlelerini kullanarak istasyon tekniği uygulanırken ortak çalışmayı meydana getirebilmek için arkadaşlarıyla fikir alışverişi yaptığını belirtmiş; bazı noktalarda nasıl ifadeler kullanacaklarına birbirleriyle konuşarak karar verdiklerini ifade etmiştir.

Akran yardımıyla ilgili olarak Hasan "Birbirimizin bilmediklerini söylüyorduk. Birbirimize yardım ediyorduk. Onlar bir şey sorarsa, yanlışa biz kendimizin fikirleri ile doğruluyorduk." ifadelerini bildirmiştir. Aziz ise bu

konuda "Biz bu etkinlikte kendi arkadaşlarımızla iletişim kurup bizim fikirlerimizi ortak bir fikre dönüştürerek düşünceleri kâğıda geçiriyorduk." sözleriyle Hasan'ı destekler nitelikte konuşmuştur. Hatta Aziz bu sözlere ek olarak "Biz arkadaşlarımızla grup içinde konuşuyorduk. Bu hikâye nasıl yazacağımızı tartışıyorduk. Mesela benim hatamı arkadaşım söylüyor, onun yanlısını ben doğruluyorum." cümleleriyle grup içerisinde gerçekleşen etkileşimin, katılımcılar arasındaki iletişimi ve akran yardımını nasıl etkilediğini belirtmiştir.

Katılımcıların üzerinde durduğu bir diğer husus ise istasyon tekniğinin iletişimsel açıdan katılımcılar arasındaki samimiyeti etkilediğidir. Bu konuyla ilgili olarak Behçet "Sonra da diğer derslerimizde arkadaşlarımızla konuşmuyorduk. Çünkü onlar da kendi ülkesindeki arkadaşlarıyla konuşuyordu. Biz de öyleydik. Sonra bu etkinlikleri yaptıktan sonra bizim hocalarımız kendi ülke değil de karşı ülkelerden sıra diziyordu. Onda arkadaşlarla konuşuyorduk. Ara zamanlarımızda konuşmamıza faydası oldu o etkinlikler." sözleriyle istasyon tekniği uygulamalarından önce katılımcılar arasında gruplaşmaların olduğu ve herkesin kendi ülkesinden olan arkadaşıyla konuştuğunu bildirmiştir. Fakat bu uygulamalar sırasında grup içerisinde farklı ırktan kişilerle beraber çalışma gerçekleştiren onlarla konuşmak zorunda kaldıklarını ve daha sonraki süreçte de bu konuşmaların devam ettiğini belirtmiştir.

İstasyon tekniği, katılımcılara göre öğretmen dönütü açısından da iletişimi etkilemiştir. Katılımcılar, istasyon tekniğini öğretmen-öğrenci iletişimi bakımından değerlendirdiklerinde 'öğretmen dönütü' ile ilgili bazı söylemlerde bulunmuşlar ve öğretmenlerinden diğer derslerde alamadıkları dönütü bu teknik sayesinde alabildiklerini söylemişlerdir. Örneğin Kemal "Hocalarımıza saygı gösteriyorduk. Anlamadıklarımızı hocalarımızdan soruyorduk. Onlar da bize elinden geldiğini ediyordular." ifadeleriyle uygulanan tekniğin öğretmenlerle olan iletişimi artırdığını ve bu sayede dönüt olarak hatalarını düzelttiklerini belirtmiştir.

Son olarak katılımcılar, istasyon tekniğinin öğretmenleriyle olan etkileşimin artmasını sağladığını ve bu sayede daha önce çekinerek iletişime geçtikleri öğretmenleriyle artık daha rahat konuşabildiklerini ifade etmişlerdir. Örneğin bu durumla ilgili olarak Dünder "Biz önce öğretmenlerimizden utanıyorduk. Çekiniyorduk. Yeni devlet, yeni insanlar diye sanırım. Sonrasında alışarak utanmamayı sağladık, rahat konuşmayı sağladık." sözlerini ileterek Türkiye'ye ilk geldiğinde yeni bir ortam ve yeni insanlarla tanışmanın verdiği kaygıdan dolayı öğretmenleriyle rahat iletişime geçemediklerini ifade etmiştir. Daha sonra ise etkinliklerle beraber artık eskisi kadar öğretmenlerinden çekinmediklerini söyleyerek rahat bir şekilde onlarla iletişim kurabildiklerini vurgulamıştır.

Tablo 4.

İstasyon Tekniğinde En Çok Beğenilen Durumlara İlişkin Katılımcı Görüşleri

Kodlar	Katılımcı												
	Dünder	Behçet	Mahmut	Ahmet	Mehmet	Kemal	Mücahit	Oğuz	Osman	Hasan	Fatih	Aziz	
Yer değişimi			√	√	√			√	√	√	√	√	
Parçayı tamamlama	√		√		√		√	√		√	√		
Farklı konularda yazma	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	
Fikir alışverişi		√	√			√			√	√		√	
Samimi olma		√		√		√	√		√	√	√	√	
Serbest yazma	√	√		√	√	√	√	√		√	√		

Tablo 4'e bakıldığında katılımcıların istasyon tekniğinde en çok hoşlandıkları durum olarak 'yer değişimi', 'parçayı tamamlama', 'farklı konularda yazma', 'fikir alışverişi', 'samimi olma' ve 'serbest yazma' unsurlarını belirttikleri görülmektedir. Katılımcıların hepsinin tek bir unsur hariç ortak bir görüş üzerinde birleşmedikleri fark edilmektedir. Tüm katılımcıların üzerinde ortak görüş bildirdikleri ve beğendikleri durum 'farklı konularda yazma' olmuştur.

Yer değişimi unsurunu istasyon tekniğinin uygulanması esnasında çok beğendiğini belirten Ahmet, bunun nedeni olarak da "Sıralarda oturma değiştirme etkinliği. Gerçekten çok bu güzeldi. Farklı farklı konular görüyorduk biz. Sıramızı değiştirmizde farklı farklı işler geliyordu." cümlesini sarf etmiş ve teknik boyunca

yer değiştirmeyi çok beğendiğini, yer değiştirince farklı konularla karşılaştıkları için bu değişimden etkilendiğini ifade etmiştir.

Parçayı tamamlama hususu da katılımcıların teknikte hoşlarına giden bir başka durumdur. Her bir etkinlikte bir önceki grubun yaptığını devam ettirme görevi katılımcıların beğenisini kazanmış ve bu görevi gerçekteştirirken farklı duygular yaşadıklarını, çok eğlendiklerini vurgulamışlardır. Örneğin bu konuyla ilgili olarak Mehmet "Herkesin bir şey söyleyerek öykü oluşturulmasını benim hoşuma gitti. Mesela biz bir hikâye yani bir paragrafı birinci yazıyor, ikinci başka biri yazıyor." cümleleriyle hikâye oluşturma etkinliği esnasında bütünüün bir parçasını tamamlamanın onu mutlu ettiğini ve bunu diğer grupların devam ettirmesinin de güzel bir şey olduğunu belirtmiştir.

Katılımcıların tümünün üzerinde ortak görüş bildirdikleri ve beğendikleri durum olan 'farklı konularda yazma' konusuyla ilgili olarak Kemal "Hoşuma giden en çok şey farklı konularda yazmaktı." cümlesiyle istasyon tekniğinde farklı konularda yazı yazabildiği için teknikten hoşlandığını vurgulamıştır. Mahmut ise "Farklı konular vardı. Onun için de gerçekten her grup aynı yazmıyordu. Bir grup şaka görünüşlü yazıyordu. Ben gülyordum. Her grubun anlamı değişiyor işte zaten. Farklı farklı konular geliyordu bize. Sıramızı değiştiğimizde farklı farklı konular geliyordu. Bir de bize de güzel geliyordu. Bizim de farklı farklı düşüncelerimizi geliştirmemize de güzel yardımcı oluyordu." ifadeleriyle teknik uygulanırken gerçekteşen yer değişiminden sonra her seferinde farklı konuda yazmaktan hoşlandığını belirtmiş ve kendi düşüncelerini de geliştirmesine istasyon tekniğinin katkıda bulunduğunu aktarmıştır. Son olarak bu konuya dair Behçet "Diğer derslerde mesela biz bir hikâye yazdığımızda bir sınır var. Sadece bu yoldan gitmeli diye. Ama bu uygulamada sınır yok. Biz ne istersek bunu yazabiliriz." ve "Biz her uygulamada farklı farklı konuları yazıyorduk. Biz diğer derslerde sadece hikâye hikâye hikâye (Katılımcı aynı kelimeyi peş peşe ifade etmiştir) gidiyor. Bu uygulamada olsa mesela bir gün hikâye, bir gün drama yapıyorduk bir gün şiir yazıyorduk. Ders de bu gibi eğlenceli geçiyor sanırım." tümceleriyle diğer derslerle istasyon tekniğinin uygulandığı dersi kıyaslamış ve gerek içerik açısından gerekse de bir sınırlama getirmemesinden dolayı istasyonda farklı konular yazmaktan hoşlandığını vurgulamıştır.

İstasyon tekniğinde en çok beğenilen durumla ilgili olarak katılımcıların belirttikleri bir diğer husus ise fikir alişverişidir. Katılımcıların belirttiklerine göre istasyon tekniği grup arasında etkileşimi artırarak görev yerine getirilirken farklı fikirlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu da grup içerisinde karşılıklı fikir alişverişine dönüşerek en mantıklı gelen fikrin kullanılmasının kararlaştırılmasını sağlamıştır. Nitekim bu durumla ilgili olarak Osman "Kendimiz yazıyorduk da arkadaşlarla konuşuyorduk. 'Ben bu cümleyi koşsam nasıl olur, bende bu fikir var. O da hep olur bence ya da olmaz' diye tamamen böyle konuşuyorduk." görüşlerini paylaşarak grup arkadaşıyla nasıl fikir alişverişi yaptığına dair bir örnek sunmuştur.

Katılımcılar tarafından üzerinde durulan ve görüş bildirilen diğer bir husus ise tekniğin sınıf içerisindeki samimiyeti artırmasıdır. Bu konuyla ilgili olarak Hasan "Arkadaşlarımızla konuşmamızı, arkadaşlığımızı da iyileştirdi." cümlesiyle, gerçekteştirilen etkinliklerin katılımcıların birbirleriyle olan iletişimlerini artırarak yeni arkadaşlıklar kurabilmelerini sağladığını belirtmiştir. Hasan'a ek olarak Behçet ise "Öncelikle ders zamanlarında sadece kendi arasında konuştuğundan sonra bu etkinlikte birbirimizi iyi tanıdık. Sonra da caddede falan konuşsak da parkta falan otururuz marketten bir şeyler alırız diye." ifadeleriyle tekniğin hem sınıf içi samimiyeti artırdığını hem de sınıf dışındaki iletişim ortamını kuvvetlendirdiğini belirtmiştir. Öyle ki katılımcılar günlük yaşamda beraber vakit geçirmeye başlamışlardır.

İstasyon tekniğinde en çok beğenilen durum kategorisine ilişkin son olarak üzerinde durulan durum ise serbest yazmadır. Katılımcılar herhangi bir kısıtlamaya maruz kalmadan kendi isteklerini kağıda dönebilmenin onları mutlu ettiğini ve bu durumun da istasyon tekniğinde beğendikleri farklı bir husus olduğunu iletmişlerdir. Örneğin Fatih "Kendimize serbestti. Farklı şeyler de yazabiliyorduk serbest. Kendine nasıl fikir gelse yazabiliyorsun." sözlerini paylaşarak kafasında oluşturduğu düşüncüyü bir sınırlama olmadan yazabildiğini ve bunun da onu memnun ettiğini ifade etmiştir.

Tablo 5.

İstasyon Tekniğinde Beğenilmeyen Durumlara İlişkin Katılımcı Görüşleri

Kodlar	Katılımcı												
	Dündar	Behçet	Mahmut	Ahmet	Mehmet	Kemal	Mücahit	Oğuz	Osman	Yavuz	Fatih	Aziz	
Fikir uyuşmazlığı	✓												

Tablo 5'e bakıldığında katılımcıların çoğunlukla istasyon tekniğinde hoşlanmadıkları bir durumun olmadığı görülmektedir. Sadece bir katılımcının hoşlanmadığı durumun olduğu göze çarpmaktadır. Bu konuyla ilgili olarak Dündar düşüncelerini "O da çok büyük bir problem değil. Mesela ben kendi fikrimi arkadaşşıma söylesem o da bazı vakitlerde yazmıyordu. Kendi fikrini yazıyordu sadece." cümleleriyle dile getirmiş ve kendisinin görüş bildirdiğini fakat grup arkadaşının onu dinlemeyerek kendi düşüncesine göre hareket ettiğini belirtmiştir. Bunun da bazen katılımcıların grup içerisinde fikirlerin uyuşmasında sıkıntı yaşamalarına neden olduğunu aktarmıştır. Dündar dışında herhangi bir katılımcı istasyon tekniğinin uygulanması sırasında hoşuna gitmeyen bir durum belirtmemiştir. Buna örnek olarak da Behçet'in "Öyle durum yoktu. Çünkü bu istasyonda yazarken serbest oluyor farklı şey. Öyle bence hoşlanmadığım şey olmadı." ifadesi gösterilebilir.

Tablo 6.

İstasyon Tekniğinde Yer Almanın Kazandırdıklarına İlişkin Katılımcı Görüşleri

Kodlar	Katılımcı											
	Dündar	Behçet	Mahmut	Ahmet	Mehmet	Kemal	Mücahit	Oğuz	Osman	Yavuz	Fatih	Aziz
Yazma becerisini geliştirme	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Konuşma becerisini geliştirme	√	√	√		√	√		√	√			√
Özgüven kazanımı	√	√		√	√		√		√	√		√
Yeni kelime öğrenimini artırma	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Rahatlık		√	√			√				√	√	
Anlamli cümle kurma	√			√				√				
Hayal gücünü artırma	√				√				√		√	√

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların istasyon tekniğinin kazandırdıkları konusunda çok çeşitli düşünceleri dile getirdikleri görülmektedir. Bu görüşler sırasıyla 'yazma becerisini geliştirme', 'konuşma becerisini geliştirme', 'özgüven kazanımı', 'yeni kelime öğrenimini artırma', 'rahatlık', 'anlamli cümle kurma' ve 'hayal gücünü artırma' şeklinde olmuştur. Katılımcıların üzerinde birleştikleri noktalar arasında özellikle öne çıkanlar ise 'yazma becerisini geliştirme' ve 'yeni kelime öğrenimini artırma' olmuştur.

Katılımcıların üzerinde birleştikleri ilk nokta 'yazma becerisini geliştirme' olmuştur. Katılımcıların ifadelerine göre, istasyon tekniğinde yapılan etkinlikler onların yazma becerilerini geliştirerek daha düzenli cümleler kurabilmelerini sağlamıştır. Bununla ilgili olarak Behçet "Benim yazmamı geliştirdi. Sonra konuşmamı geliştirdi. Çünkü biz bu etkinlikte yazıyorduk. Sonra o yazdıklarımızı da okuyorduk. O bana iyi geliyordu. İlk yazdığımızda biraz hata oluyordu ama sonra hocalarımız öyle böyle diye doğrusunu söylüyordu." tümcelerini belirtmiş ve sürecin başında yazı yazmasında hata olsa da süreç sonuna doğru hocalarının da yardımıyla belirli bir mesafe kat edebildiğini söylemiştir.

İstasyon tekniğinde yer almanın kazandırdıklarına ilişkin bir diğer husus ise 'konuşma becerisini geliştirme' olmuştur. Katılımcıların ifadelerine göre bu etkinliklerde ürünleri ortaya çıkarabilmek için gerek grup arkadaşlarıyla fikir alışverişi yapmaları, gerekse de öğretmenlerinden yardım alabilmek için onlarla iletişime geçmeleri katılımcıların konuşma becerisine olumlu bir katkı yapmıştır. Bu sayede de daha iyi ve daha hızlı Türkçe konuşabildiklerini belirtmişlerdir. Nitekim bu durumla ilgili olarak Dündar "Benim yazmamı geliştirdi çok. Bundan dolayı benim konuşmam da çok ilerledi. Mesela başta arkadaşlarımızla konuşarak, Türkçe konuşarak biz onların fikirlerini, kendi fikirlerimizi toplayarak bunu hikâye görünüşlü yazıp biz de bunu okuyarak sonra konuşmamız ilerliyor." görüşlerini paylaşarak yazma etkinlikleri sırasında arkadaşlarıyla fikir alışverişi yapmasının ve yazdıklarını okumasının, konuşma becerisinin gelişmesini sağladığını bildirmiştir.

Katılımcılara göre istasyon tekniğinde yer almak aynı zamanda özgüven kazanımını da sağlamaktadır. Daha önceden yapamadıklarını şimdi daha rahat ve daha cesur bir şekilde gerçekleştirebildiklerini belirterek bu tekniğin onları cesaretlendirici bir etkisinin olduğunu vurgulamışlardır. Özgüven kazanımıyla ilgili olarak Ahmet "Etkinlikler ilerledikçe zorlandım. Sonraları bunları çözebildim ve özgüvenliğimi artırdım. Yazıyorduk sonra öğretmenimiz kontrol ettikten sonra düzgün olursa biz kendimize güveniyorduk. Biz de böyle yaparız. Sınavlarda da strese girmeden yazarız sıkıntı değil diye." ifadelerini belirtmiştir. Ahmet bu sözlerle süreç ilerledikçe zorlansa ve güçlük yaşasa da bu zorluğu sonradan yenebildiğini ve özgüven kazanabildiğini vurgulamıştır. Nasıl özgüven kazandığı sorusuna, ortaya koyduğu ürünlerin güzel ve doğruluk oranı yüksek oldukça cesaretlendiğini, strese girmeden, başarabileceğine dair inancının arttığını belirterek cevap vermiştir. İstasyon tekniğinde yer almanın kazandırdığı bir başka durum olan yeni kelime öğrenimini artırmaya dair Mehmet "Bana kazandırdığı kelime bilgimi artırdı. Çünkü çok kelimeler öğrendim ve bilmedik kelimeleri bildim." ve "Etkinlikte yazarken öğrendim. Sonra bu arkadaşımız da söylüyor, ben de söylüyorum. Hocamıza da soruyoruz." ifadeleriyle gerek etkinliklerden gerekse de arkadaşları ve hocasından birçok kelime öğrendiğini bildirmiştir. Bu konuya dair güzel bir görüş olarak ise Mahmut'un ifadeleri verilebilir. Mahmut yeni kelime öğrenimiyle ilgili olarak "Bu istasyonu yazarken biz kendimizin bilmedik kelimeleri oluyordu. Sonra hocamızdan soruyorduk. Mesela ben sormuştum. Örnek getiriyorum ormanı bilmiyordum ben. Hocamı çağırdım. Hocam dedim ağacın çok yerine ne diyorduk bilmiyorum dedim. Hocam da orman dedi. Öyle kelimeleri de hatırlıyoruz. Böyle yapılırsa kafanda da iyi duruyor o yüzden." cümlelerini kurarak istasyon tekniğinin yeni kelime öğrenimini nasıl artırdığına dair çarpıcı bir örnek vermiştir.

Kazanımlarla ilgili olarak bir diğer husus ise katılımcılara göre 'rahatlık' olmuştur. Katılımcılar, süreç başı ve süreç sonu durumlarını değerlendirerek teknikte yer aldıkları süre boyunca daha sakin ve güvende hissettiklerini belirterek hata yapma kaygılarının azaldığını ifade etmişlerdir. Nitekim bu durumla ilgili olarak Kemal "Sürekli etkinlik yaptığımızda önceki etkinliklerden daha rahat yapıyordum. Sonrakileri etkinliklerde kendimi daha rahat hissediyordum. Yazdığım şeylerden emindim. Çok zor kelimeleri zaten öğrenmiştim sonraki derslerde. Onun için kendimi rahat hissediyordum." görüşleriyle başta zorlansa da süreç ilerledikçe rahatladığını ve önceki etkinliklerdeki bilgilerinin de birikimi sayesinde kaygı duymadığını ifade etmiştir.

Anlamli cümle kurma ve hayal gücünü artırma unsurları için de katılımcılar farklı görüşler bildirmiştir. Onlara göre istasyon tekniği, içeriğindeki etkinlikler açısından kurallı cümle kurmalarına anlamli bir katkı sağlarken aynı zamanda hayal gücünü daha aktif kullanmalarına yardımcı olmuştur. Örneğin anlamli cümle kurma durumuyla ilgili olarak Oğuz "Adım adım koydum, zor etkinliğe geçiyoruz. Başta mesela ben o kadar anlamli yazmadım. Ama sonra zorladıkça yeni kelimeler bilip anlamli cümle kurmaya başladım." cümlelerini sarf ederek süreç ilerledikçe öğrendiği yeni kelimelerin de etkisiyle daha anlamli ve anlaşılır cümleler kurabildiğini ifade etmiştir. Hayal gücünün artması durumuyla ilgili olarak ise Osman "Bizim mesela kelimelere göre paragraf oluşturup hikâye yazıyorduk. Mesela önceki arkadaşımız birinci paragraf yazsa biz de birinci paragrafta uygun ikinci paragraf yazıyorduk. Çünkü biz ikincini yazmak için yeni bir hayal gücü kullanarak yeni bir kelime bulup birinciye uygun bir şey yazmak. Bu da hayal gücü geliştiriyor." ifadelerini kullanmış ve eksik kalan bir şeyi tamamlayabilmek için hayal gücüne ihtiyaç olduğunu vurgulamıştır. Bundan dolayı da istasyon tekniğinin hayal gücünün artmasına olumlu anlamda bir katkısının olduğu görüşünü paylaşmıştır.

Tablo 7.

İstasyon Tekniğinin Gelecekte Kullanılıp Kullanılmamasına İlişkin Katılımcı Görüşleri

Kodlar	Katılımcı											
	Dündar	Behçet	Mahmut	Ahmet	Mehmet	Kemal	Mücahit	Oğuz	Osman	Yavuz	Fatih	Aziz
Yeni kelime öğrenimini artırma	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Öğrencilerin kaynaşması	✓	✓			✓		✓	✓		✓	✓	✓
Yazma becerisini geliştirme	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	
Hayal gücünü artırma	✓			✓		✓	✓	✓			✓	✓

Tablo 7 incelendiğinde, katılımcıların istasyon tekniğinin bundan sonraki derslerde de kullanılması gerektiği düşüncesinde birleştikleri görülmektedir. Buna sebep olarak 'yeni kelime öğrenimini artırma', 'öğrencilerin kaynaşması', 'yazma becerisini geliştirme' ve 'hayal gücünü artırma' görüşlerini bildirirler de ortak olarak 'yeni kelime öğrenimini artırma' unsurunda birleştikleri anlaşılmaktadır. Bununla ilgili olarak Kemal "İstasyon tekniğinin sürekli yapılması lazım bence. Yapılması güzel bir şey. Biz hala bilmediğimiz kelimeler var. Öğrenmediğimiz şeyler çok." görüşünü paylaşmıştır. Ona ek olarak Yavuz ise "Yeni kelimeler öğreniyoruz. Benim bilmediğim kelimelerim varsa o arkadaşım biliyor. Onların bilmediğini ben biliyorsam ben söylüyorum. Bu arkadaşım da sorsa ben de dinliyorum o kelimeyi. Kafamda kalıyor böyle." cümlelerini sarf etmiştir. Son olarak Fatih ise "Yeni dili öğrenen öğrencilerin yeni kelime öğrenmelerine yardım ediyor." sözleriyle dili yeni öğrenecek olan kişilerin kelime hazinesinin artmasında istasyon tekniğinin faydalı olacağını düşündüğünü ifade ederek bu tekniğin sonraki derslerde de kullanılması gerektiğini vurgulamıştır.

İstasyon tekniğinin bundan sonraki derslerde de kullanılması gerektiği düşüncesine neden olarak katılımcıların bildirdiği bir diğer görüş ise öğrencilerin kaynaşması durumudur. Katılımcılara göre teknik, öğrencilerin birbirini yakından tanınmasına ve birbirleriyle olan iletişimin artmasına doğrudan katkı sağlamaktadır. Katılımcılardan Aziz bu durumla ilgili olarak "Yabancı öğrenciler birbirleriyle konuşması için bu teknik yararlı. Çünkü her öğrenci farklı bir devletlerden geliyor. Mesela bazıları bazılarından nefret ediyor bu gibi ve bu uygulamada hepsi birbiriyle konuşup arkadaş olabiliyorlar sonra da." görüşlerini paylaşmış ve istasyon tekniğinin farklı ülkelerden gelen öğrencilerin hem birbirinden gereksiz yere nefret etmemesi hem de kısa sürede arkadaş olabilmeleri için gelecek derslerde de kullanılması gerektiği düşüncesini ileri sürmüştür. "Yani sence yabancı öğrencileri bu teknik birbirleriyle kaynaştırır mı?" sorusuna da "Kaynaştırır ve arkadaş eder." cevabını vererek kendi görüşünü desteklemiştir.

Tekniğin gelecek derslerde kullanılması gerektiğine dair bir diğer etken ise istasyon tekniğinin yazma becerisinin gelişimine katkı sağlayacağı düşüncesinden dolaydır. Katılımcılara göre yapılan etkinlikler yazma becerisine doğrudan katkı sağlayarak daha güzel ve anlamlı yazabilmeyi kolaylaştırır. Bu durumla ilgili olarak Mahmut "Yazma etkinliklerini yapmamız önemli. İşte bunun yapılmasını önemli görüyorum." görüşleriyle bilmediği ve öğrenmediği şeylerin çokluğuna dikkat çekerek yazma becerisinin gelişimi için etkinliklerin yapılması gerektiği düşüncesini ileri sürmüştür.

İstasyon tekniğinin bundan sonraki derslerde de kullanılması gerektiği düşüncesine neden olarak katılımcıların bildirdiği son görüş ise hayal gücünü artırma durumudur. Katılımcılara göre istasyon tekniği eğer gelecekteki derslerde de uygulanırsa öğrencilerin hayal kurma güçleri gelişecektir. Buna Dündar'ın "Çünkü bu öğrenciler bu hikâyeyi kendi gücüyle yazıyorlar. Yani mesela internet de yok kitap da yok. Hepsi kendi hayal gücüyle yazıyor." dikkat çeken görüşü örnek olarak verilebilir. Ona göre öğrenci, görevi yerine getirirken yanında internet ve kitap gibi yardım alabileceği kaynak olmadığı için kendi hayal gücünü kullanarak yazmak zorundadır. Bu da beraberinde öğrencinin yaratıcı düşünmesini yani hayal gücünü geliştirebilmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde istasyon tekniğinin kullanımını öğrenci görüşleriyle değerlendirmek amaçlanmıştır. Katılımcı ifadelerine dayanılarak oluşturulan çalışma verilerinden ulaşılan sonuçlara göre öğrenciler istasyon tekniğini, ders kitabı dışında etkinliklere yer verdiği, serbest düşünme ve serbest yazmaya imkân tanıdığı ve gerek sıra düzeninin değişik olması gerekse de farklı konularda yazı yazmaya müsaade ettiği için diğer derslerdeki uygulamalardan farklı, eğlenceli ve ilgi çekici bulmuşlardır. Alanyazın incelendiğinde benzer sonuçların elde edildiği başka çalışmalar da vardır. Genç (2013), çevre eğitiminde istasyon tekniğinin kullanılması hakkında öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemeyi amaçladığı çalışmada çeşitli öğrenme istasyonlarına yer vermiştir. Öğrencilerin çevre hakkında bilgi, duygu ve düşüncelerini yansıtmaya çalıştığı ilgili araştırmada elde edilen sonuçlara göre istasyon tekniğinin eğlenceli, öğretici ve derse karşı ilgi çekici özellikleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla bu sonuç, bu araştırmanın da eğlenceli ve ilgi çekici sonucunu destekler niteliktedir. Görüldüğü üzere istasyon tekniğinin öğrencilerin derse olan katılımlarını artırdığı ve dersi ilgi çekici hale getirirken öğretimi de gerçekleştirdiği için çeşitli derslerde kullanımının uygun olduğu düşünülmektedir.

Katılımcılar, istasyon tekniğini iletişim açısından öğrenciler arasında fikir alışverişine izin vermesi, akran yardımına müsait zemininin olması ve kişiler arasındaki samimiyeti artırması gibi nedenlerden dolayı olumlu değerlendirmişlerdir. Bu sonuçla Alacapınar'ın (2009) gerçekleştirdiği istasyon tekniği ile ders işlemeye yönelik öğrenci görüşlerinin alındığı çalışması arasında da sonuçlar açısından benzerlikler bulunmaktadır. Alacapınar (2009), istasyon tekniğinin beşinci sınıf öğrencilerine duyuşsal anlamda ne gibi katkıların olduğunu

ve katılımcılarda hangi bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranış değişiklikleri oluşturduğunu saptamaya çalıştığı çalışmasında elde edilen sonuçlara göre; istasyon tekniğinin arkadaşlarıyla ortaklaşa çalışmayı ve işbirliğini geliştirdiği, çalışma sırasında gruplara ayrılmanın arkadaşlarıyla yakınlaşmayı, güven ve dostluğu sağladığı sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç samimiyeti artırması ve işbirliği açısından bu araştırmanın sonucuyla paralellik göstermektedir. Bu bakımdan öğrencilerin işbirliği yapmaları, sorumluluğun paylaşılması ve iletişimin artırılması gerektiği öğrenme ortamlarında istasyon tekniğinden faydalanılması gerektiği görülmektedir. Böylelikle görev paylaşımı sağlıklı bir şekilde yerine getirilirken öğrenciler arasındaki soğuklukların da önüne geçilebilecektir.

Katılımcılar istasyon tekniğinde en çok beğendikleri durumlar olarak serbest ve farklı konularda yazabilmeyi, yarım kalan bir işi tamamlama yani parçaları tamamlayabilmeyi ve fikir alışverişinin gerçekleşebilmesini göstermişlerdir. Yani istasyon tekniğinin doğasında yer alan bütüne ulaşma çabası, bunu gerçekleştirirken birbirleriyle iletişime geçebilmeleri ve konuların içeriği bakımından da bir sınırlamaya maruz kalmamaları onların en çok beğendikleri durumlar olmuştur. Bu sonuç Güç, Korkmaz, Çakır ve Bacanak'ın (2004) derslerde kullanılan istasyon tekniğinin katılımcıların matematik dersindeki akademik başarılarına yaptığı etkiyi ve bu tekniğe ait katılımcı görüşlerini belirlemeye çalıştıkları çalışmanın sonucuyla da uyumluluk arz etmektedir. Araştırmacılar gerçekleştirdikleri çalışmada istasyon tekniğinin iletişim becerilerini geliştirerek öğrencilerin sosyalleşmesine katkı sağladığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu sonuç iletişimin artması bakımından bu çalışmanın sonucuyla örtüşmektedir. O halde öğrencilerin sıkı bir iletişim ortamında çalışmaları ve sosyalleşmeleri gerektiğinde istasyon tekniğinden faydalanılması gerektiği düşünülmektedir. Çünkü tekniğin doğasında yer alan beraber çalışma unsuru, öğrencilerin hem iletişiminin kuvvetlenmesine hem de kendi aralarında sosyalleşebilmelerine fırsatlar sunmaktadır. Dolayısıyla etkileşim seviyesinin yüksek olmasının istendiği öğrenme ortamlarında istasyon tekniğine yer verilmesi gerektiği görülmektedir.

Katılımcılar istasyon tekniğinde beğenmedikleri bir durum olarak herhangi bir unsur belirtmemişlerdir. Sadece tek bir katılımcı kendi söylediğinin arkadaşı tarafından ciddiye alınmadığını ve kâğıda geçirilmediğini belirtmiş; bunun da sadece bir kere gerçekleştiğini vurgulayarak bir daha böyle bir olumsuzluk yaşamadığını ifade etmiştir. Diğer katılımcılar ise hoşlanmadıkları bir şey olmadığını bildirmiş ve aksine bu teknik içerisinde bulunmaktan çok mutlu olduklarını aktarmışlardır. Bu sonuç ise Güç, Korkmaz, Çakır ve Bacanak'ın (2004) gerçekleştirdikleri çalışmanın sonucuyla uyuşmamaktadır. Bahsi geçen çalışmada, katılımcıların süreç başında zaman ve öğrenme ortamıyla alakalı problem yaşadıkları, sonraki zaman dilimlerinde ise bu problemlerin ortadan kalktığına dair söylemlerde buldukları görülmüştür. Oysa bu çalışmada böyle bir sonuca ulaşılmadığı için çalışmanın sonucu belirtilen araştırmanın sonucuyla yaşanan olumsuzluk bakımından farklılık göstermektedir. Dolayısıyla istasyon tekniği uygulanırken farklı ortamlarda farklı olumsuzluklar yaşanabileceği durumu ortaya çıkmaktadır. Derslerinde bu tekniğe yer vermeyi düşünen eğitimcilerin bahsi geçen olumsuzlukları göz önünde bulundurarak gerekli önlemleri almaları, tekniğin sağlıklı bir şekilde ilerleyebilmesi açısından yararlı olacaktır.

Katılımcılar, istasyon tekniğinin kendilerine kelime bilgisi, yazmanın gelişmesi, özgüven kazanımı, anlamlı cümle kurma ve hayal gücünün gelişmesi gibi konularda katkıda bulunduğunu belirtmişlerdir. Yani katılımcılar dil öğrenme sürecinde istasyon tekniğinin kendilerine çeşitli açılardan fayda sağladığını ve işlerini kolaylaştırdığını belirtmişlerdir. Bu sonuç Benek'in (2012) gerçekleştirdiği istasyonlarda öğrenme tekniğine yönelik öğrenci görüşleri çalışmasının sonuçlarıyla da bir bütün halinde olmasa da uyum göstermektedir. Benek'in çalışmasında yer alan öğrencilerin, üç veya dört kişiden oluşan gruplara ayrılarak on bir istasyon merkezinde, dönüşümlü olarak çalıştıkları araştırmanın sonucunda, katılımcıların, tekniği faydalı olarak gördükleri, yapılan uygulamaları yararlı buldukları, gerçekleştiren istasyon merkezlerinde bulunmaktan keyif aldıkları ve öğrenme sürecinde grup etkinliklerinin kendilerine katkıda bulunduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırmanın sonucunda da bulunan çeşitli katkıların Benek'in çalışmasının sonucuyla benzerlik gösterdiği görülmektedir. Dolayısıyla öğrenci görüşlerine göre ders şekillendirilmesi gerektiğinde bahsi geçen ölçütleri sağlamak açısından istasyon tekniğinden faydalanılması gerektiği düşünülebilir. Böylelikle teknik uygulanırken öğrencilerin hem öğrenebileceği hem de eğlenebileceği düşünülmektedir.

Son olarak katılımcılar, istasyon tekniğinin bundan sonraki derslerde de kullanılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bunu, istasyon tekniğinin konuşma ve yazmayı ilerletmesi, hayal gücünü geliştirmesi, yabancı öğrencilerin kaynaşmasına fırsat vermesi ve yeni kelimelerin öğrenilmesine zemin hazırlaması temellerine

dayandırmışlardır. Hatta öğrenciler arasında kaynaşmaya fırsat vermesini Behçet şu sözlerle ifade etmiştir: “Yabancı öğrencilerin birbiriyle konuşması için bu etkinlik faydalı oluyor. Yabancı öğrencileri hocalarımız karıştırarak etkinlik yapıyordu. Mesela örnek getiriyorum ben arkadaşlarımız Suriye’den Kazakistan’dan oluyor ben tek Türkmenim onlarda. Hepimiz Türkçe konuşuyoruz. Sonra yabancı arkadaşlığımızı artırmamıza da çok iyi faydası var.” Bunun dışında Dünder da bu etkinliğin kullanılmasının çok gerekli olduğunu belirterek “Ben mesela bu uygulamayı gelecekte kendim öğretmen olsam mesela bunu kullanmayı düşünürüm.” sözleriyle desteklemiş; Aziz ise “Bu istasyon öğrencilere dilini geliştirmeye yardım eder. Üniversite veya özel okullarda yapılırsa iyi olur bence.” görüşlerini paylaşmıştır. Katılımcı görüşlerinden anlaşılmaktadır ki istasyon tekniği içeriği bakımından gerek yazma ve konuşma becerisini geliştirmesi, gerekse de hayal gücünü geliştirmesi ve yeni kelimelerin öğrenilmesini kolaylaştırması bakımından gelecekteki derslerde de kullanılması gereken bir tekniktir. Bu açıdan istasyon tekniği, bir bütün olarak öğrencilerin katılmaktan mutlu oldukları ve diğer derslerde de kullanılması gerektiğini düşündükleri çağdaş bir teknik olarak değerlendirilebilir.

Araştırmaya katılan yabancı uyruklu öğrencilerin görüşleri dikkate alındığında şu öneriler sunulabilir:

- İstasyon tekniğiyle yapılan etkinliklerin sayısı artırılmalı ve farklı içeriklerle zenginleştirilmelidir.
- Dil becerilerinin kazandırılmasında ve geliştirilmesinde bu teknikten faydalanılabilir.
- Öğrencilerin birbiriyle kaynaşması ve daha rahat iletişim kurabilmelerin sağlanması açısından eğitim-öğretim sürecinin başlarında bu teknikten faydalanılabilir.
- Yazı oluşturma etkinliklerinde öğrenciler yeni kelimeler kullanmaya ihtiyaç duydukları için etkili bir kelime öğretiminin gerçekleştirilmesinde istasyon tekniğinden faydalanılabilir.
- Geleneksel oturma düzeninin değiştirilmesi gerektiği durumlarda oturma düzeninden dolayı bu teknik kullanılabilir.
- Yabancı öğrencilerin dil öğrenirken yaşayabilecekleri çekingenliği atmalarına yardımcı olabilmesi açısından istasyon tekniğinden faydalanılabilir.
- Yabancı öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştirilebilmesi için bu teknik kullanılabilir.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

KAYNAKÇA/REFERENCES

- Alacapınar, G. F. (2009). İstasyon tekniği ile ders işlemeye yönelik öğrenci görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 137-147.
- Anagün, Ş. S. (2008). *İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinde yapılandırmacı öğrenme yoluyla fen okuryazarlığının geliştirilmesi: Bir eylem araştırması*. Yayınlanmamış doktora tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aydede, M. N., Çağlayan, Ç., Matyar, F. ve Gülnaz, O. (2006). Fen ve teknoloji öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (32), 24-33.
- Benek, İ. (2012). *İstasyonlarda öğrenme tekniğinin ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersindeki başarılarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Benek, İ. ve Kocakaya, S. (2012). İstasyonlarda öğrenme tekniğine yönelik öğrenci görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 8-18.
- Bottini, M., & Grossman, S. (2005). Center-based teaching and children's learning: the effects of learning centers on young children's growth and development. *Childhood Education*, 81(5), 274-277
- Demirörs, F. (2007). *Lise I. sınıf öğrencileri için ohm yasası konusunda öğrenme istasyonlarının geliştirilmesi ve uygulanması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Goodman, B.E. Martin, D.S. & Williams, J.L. (Eds.). (2002). Teaching human cardiovascular and respiratory physiology with the station method. *Advances In Physiology Education*, 26(1), 50-56, DOI: 10.1152/advan.00034.2001
- Güç, F., Korkmaz, Ö., Çakır, R. ve Bacanak, A. (2016). İstasyon Tekniğinin Matematik Dersi Akademik Başarısına Etkisi ve Öğrenci Görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 171-190, DOI: 10.21764/efd.61146
- Güler, A., Halıcıoğlu, M. B. ve Taşgın, S. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Güneş, E. (2009). Fen ve teknoloji dersinde istasyon tekniği ile yapılan öğretimin erişiyeye ve kalıcılığa etkisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri, felsefe-yöntem-analiz (Gözden geçirilmiş ve yenilenmiş 2. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Gregory, G. H. & Hammerman, E. (2008). *Differentiated instructional strategies for science*. California: Corwin Pres.
- Kara, M. (2010). Oyunlarla yabancılara Türkçe öğretimi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, XXVII, 407-421.
- Karadağ, B. F. (2017). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anlama-anlatma becerilerine yönelik bir eylem araştırması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Köksal, D. ve Varışoğlu, B. (2014). Yabancı dil öğretiminde yaklaşım yöntem ve teknikler. A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* (ss. 81-111). Ankara: Pegem Akademi.
- Maden, S. ve Durukan, E. (2010). İstasyon tekniğinin yaratıcı yazma becerisi kazandırmaya ve derse karşı tutuma etkisi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, XXVIII, 299-312.
- Manuel, B. (1974). *How to Build a Learning Station: Everything a Teacher Should Know*. Chelmsford, Massachusetts: Merrimack Education Center.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma – desen ve uygulama için bir rehber*. (Çev. Selahattin Turan) Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Ocak, G. (2008). Yöntem ve teknikler. G. Ocak (Ed.). *Öğretim İlke ve Yöntemleri* (s. 212-292). (2. Bs.). Ankara: Pegem Akademi.

- Patton, M. Q. (2014). Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri (Çev. M. Bütün ve S. B. Demir) Ankara: Pegem Akademi.
- Tay, B. (2008). *Özel öğretim yöntemleriyle sosyal bilgiler öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Yakar, Y. M. ve Yılmaz, O. (2016). Çizgi filmler aracılığıyla Türk soylulara Türkçe ve değer öğretimi. A. Okur ve diğerleri (Ed.), *II. Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kongresi* içinde (s.265-273). Münih: Sakarya Üniversitesi.
- Yaylı, D. (2008). Göreve dayalı öğrenme yönteminin yabancı dil olarak Türkçe öğretimine uygulanmasına ilişkin sorunlar. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(24), 58-68.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (8. Tıpkı basım)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

İletişim/Correspondence

Arş. Gör. Bilal Ferhat KARADAĞ
Ferhatkaradag58@gmail.com